

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 24: 2/12 - 8/12

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

TIN TUẦN QUA

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- 5/12. Trung Quốc vươn lên dẫn đầu trong cuộc đua robot hình người

TIN QUỐC TẾ

- 2/12. Australia công bố “Lộ trình AI quốc gia” – thúc đẩy đổi mới, tránh siết chặt quy định
- 2/12. Chính quyền Trump rót tới 150 triệu USD vào startup sản xuất laser chip xLight
- 3/12. Cơn sốt AI gây ra khủng hoảng chuỗi cung ứng chip nhớ toàn cầu
- 3/12. EU đề xuất yêu cầu 70% hàng hóa thiết yếu phải được sản xuất tại châu Âu
- 3/12. Cơn sốt AI kéo nền kinh tế Đài Loan tăng vọt nhưng doanh nghiệp truyền thống lâm nguy
- 4/12. Australia: lệnh cấm dùng mạng xã hội cho thiếu niên có thể dẫn đầu làn sóng toàn cầu
- 4/12. Tổng thống Trump ca ngợi CEO Nvidia sau cuộc trao đổi về kiểm soát xuất khẩu chip
- 3/12. Các công ty AI lớn bị cảnh báo: “An toàn” còn thua xa tiêu chuẩn toàn cầu
- 5/12. Một nhóm thượng nghị sĩ Mỹ đề xuất dự luật ngăn nới lỏng kiểm soát xuất khẩu chip AI sang Trung Quốc
- 5/12. Macron kêu gọi doanh nghiệp Trung Quốc đầu tư vào Pháp nhằm thu hẹp khoảng cách công nghệ
- 8/12. Châu Âu quyết tâm siết chặt Big Tech – phạt X 120 triệu euro, bắt chấp sức ép từ Mỹ
- 8/12. Quốc hội Mỹ yêu cầu Google và Apple gỡ ứng dụng theo dõi nhân viên nhập cư
- 6/12. Chiến lược đầu tư crypto từng sinh lời 2.600% nay lao dốc 86%: Cảnh báo về rủi ro bong bóng tài sản số
- 7/12. Sự cố tại trung tâm dữ liệu khiến CME Group tê liệt hơn 10 giờ do lỗi con người

TIN TRONG NƯỚC

- 3/12. Việt Nam sẽ có Trung tâm siêu tính toán AI quốc gia
- 8/12. Hà Nội phê duyệt đề án thành lập Sàn Giao dịch công nghệ, hướng tới vị thế dẫn đầu khu vực
- 7/12. Chính sách mới về hỗ trợ nghiên cứu và bồi dưỡng nhà khoa học trẻ tài năng

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Tuần qua ghi nhận nhiều diễn biến quan trọng định hình cục diện công nghệ toàn cầu, trải từ cuộc đua AI – robot, tái cấu trúc chuỗi cung ứng, đến siết chặt quản trị nền tảng số. Trên nền chuyển động mạnh ấy, Việt Nam tiếp tục đẩy nhanh bước tiến về hạ tầng tính toán và cơ chế thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Nhìn tổng thể, ba xu hướng chính bao trùm tuần qua: (1) AI bước sang giai đoạn cạnh tranh chiến lược toàn diện; (2) Chuỗi cung ứng công nghệ tiếp tục được tái cấu trúc theo hướng tự chủ và phân tán rủi ro; (3) An ninh – an toàn số trở thành yêu cầu cốt lõi đối với mọi chủ thể.

Ở bình diện quốc tế, điểm nhấn đáng chú ý nhất là việc Trung Quốc vươn lên dẫn đầu cuộc đua robot hình người, qua đó xác lập vị thế nổi bật trong hệ sinh thái AI – robot đang tăng trưởng nhanh. Tại Australia, Chính phủ công bố “Lộ trình AI quốc gia”, nhấn mạnh mục tiêu thúc đẩy đổi mới thay vì siết quy định quá sớm, đồng thời cảnh báo nhu cầu cân bằng giữa cơ hội và rủi ro. Ở Mỹ, chính quyền Trump rót 150 triệu USD vào startup xLight nhằm phát triển công nghệ laser phục vụ sản xuất chip, còn Thượng viện tiếp tục thúc đẩy dự luật ngăn nới lỏng kiểm soát xuất khẩu chip AI sang Trung Quốc, phản ánh rõ xu thế cạnh tranh chiến lược giữa hai nước. Cơn sốt AI tiếp tục tạo ra hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ. Tuần này, nhiều hãng chip cảnh báo khủng hoảng chuỗi cung ứng chip nhớ do nhu cầu tăng đột biến từ huấn luyện mô hình lớn. Tại Đài Loan, kinh tế tăng trưởng nhờ nhu cầu AI bùng nổ nhưng các doanh nghiệp truyền thống gặp khó khăn. Ở châu Âu, EU đề xuất yêu cầu 70% hàng hóa thiết yếu được sản xuất trong khu vực, nhằm giảm phụ thuộc bên ngoài và củng cố khả năng tự chủ chiến lược. Quản trị xã hội số cũng trở thành tâm điểm. Australia cân nhắc lệnh cấm mạng xã

hội với thiếu niên, có thể dẫn đầu làn sóng quy định mới trên toàn cầu. EU siết Big Tech mạnh tay, phạt nền tảng X 120 triệu euro vì vi phạm nghĩa vụ kiểm duyệt nội dung. Quốc hội Mỹ yêu cầu Apple và Google gỡ ứng dụng theo dõi trái phép, trong khi một sự cố tại trung tâm dữ liệu khiến CME Group tê liệt hơn 10 giờ, nhấn mạnh mức độ rủi ro của hạ tầng số đối với kinh tế. Tài sản số tiếp tục biến động mạnh: chiến lược crypto từng sinh lời 2.600% nay giảm 86%, cho thấy mức độ rủi ro cao của dòng vốn đầu cơ trong bối cảnh thắt chặt giám sát.

Trong nước, ba sự kiện nổi bật tạo điểm nhấn cho hệ sinh thái đổi mới sáng tạo. Trước hết, Việt Nam công bố kế hoạch xây dựng Trung tâm siêu tính toán AI quốc gia, bước đi chiến lược nhằm nâng cao năng lực tính toán phục vụ phát triển mô hình AI, dự báo và nghiên cứu khoa học. Tiếp đó, Hà Nội phê duyệt Đề án Sàn Giao dịch công nghệ, hướng tới xây dựng thị trường công nghệ hiện đại, minh bạch và kết nối rộng rãi giữa viện – trường – doanh nghiệp. Song song, chính sách mới hỗ trợ nghiên cứu và bồi dưỡng nhà khoa học trẻ được triển khai, thể hiện cam kết đầu tư dài hạn vào năng lực nhân lực khoa học công nghệ.

Từ các diễn biến trên, có thể gợi mở một số kiến nghị chính sách cho Việt Nam. Một là, đẩy nhanh lộ trình hình thành và vận hành Trung tâm siêu tính toán AI quốc gia gắn với cơ chế bảo đảm an ninh năng lượng, an toàn dữ liệu và khả năng mở cho doanh nghiệp, viện trường cùng khai thác. Hai là, Việt Nam cần ưu tiên xây dựng cơ chế giám sát và cảnh báo sớm rủi ro xã hội số, tập trung vào các vấn đề đang gia tăng như tin giả, thao túng dư luận, lừa đảo trực tuyến và nội dung gây hại cho trẻ em.

5/12. Trung Quốc vươn lên dẫn đầu trong cuộc đua robot hình người

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Trong bài viết trên Financial Times, tác giả nhận định rằng tại triển lãm robot toàn cầu gần đây International Robot Exhibition (IREX 2025) ở Tokyo, có một

thay đổi rõ rệt: Trung Quốc đã vượt qua Nhật Bản để dẫn đầu trong lĩnh vực phát triển chế tạo robot hình người (humanoid). Trái với robot công nghiệp vốn chỉ làm việc theo chuỗi lập trình cố định, robot hình người thể hiện tính linh hoạt và “nhân bản” hơn, chúng đi bộ, cử động, thậm chí tương tác với môi trường theo cách gần với con người hơn. Tại IREX, các mẫu robot như Unitree H2 hoặc UBTech Walker S2 (thuộc các công ty Trung Quốc) được đánh giá cao về khả năng vận hành và tính sáng tạo, dấu hiệu cho thấy Trung Quốc đang chuyển từ sản xuất robot công nghiệp sang sáng tạo

robot “đa năng, người-hóa”. Theo bài báo, bước chuyển này có thể mở đường cho một kỷ nguyên mới: robot hình người thay vì robot công nghiệp có thể trở thành lực lượng lao động phổ biến trong các nhà máy, kho bãi, dịch vụ và lĩnh vực cần tương tác tinh vi. Sự xuất hiện dày đặc của robot “kiểu người” giảm đi ranh giới giữa máy móc và con người, đồng thời đặt ra câu hỏi lớn về tương lai việc làm, đạo đức xã hội và chính sách điều tiết. Bài viết cũng cảnh báo rằng bất chấp tiến bộ kỹ thuật việc đưa robot hình người vào đời sống đại trà không chỉ là chuyện kỹ thuật: nó đòi hỏi xã hội và chính quyền phải chuẩn bị để kiểm soát, điều chỉnh và đối mặt với những hệ quả sâu rộng về lao động, việc làm, quyền riêng tư và hòa nhập công nghệ. Tóm lại, theo FT, Trung Quốc đã “nhận lấy cây gậy” trong cuộc đua robot hình người toàn cầu một bước ngoặt có thể định hình lại tương lai công nghiệp, xã hội và quan hệ giữa con người với máy móc.

3/12. EU đề xuất yêu cầu 70% hàng hóa thiết yếu phải được sản xuất tại châu Âu

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Liên minh châu Âu (EU) đang chuẩn bị công bố một dự thảo luật công nghiệp mới nhằm yêu cầu 70% hàm lượng sản xuất trong các mặt hàng thiết yếu

bao gồm xe điện, công nghệ sạch và các thiết bị công nghiệp quan trọng phải được thực hiện trong nội khối châu Âu. Đây là nỗ lực nhằm giảm phụ thuộc vào chuỗi cung ứng bên ngoài, đặc biệt là Trung Quốc, đồng thời thúc đẩy khả năng tự chủ chiến lược của EU. Đề xuất do Ủy viên Công nghiệp EU Stéphane Séjourné thúc đẩy, hướng đến việc ưu tiên các sản phẩm đáp ứng yêu cầu “Made in Europe” khi sử dụng ngân sách công hoặc

nhận hỗ trợ nhà nước. Tuy vậy, nhiều bộ phận trong Ủy ban châu Âu lo ngại yêu cầu 70% có thể xung đột với các quy định thương mại quốc tế và làm tăng chi phí sản xuất trong bối cảnh doanh nghiệp EU đang chịu áp lực cạnh tranh từ hàng hóa giá rẻ châu Á. Một quan chức EU cảnh báo rằng quy định cứng này có thể làm chi phí cho doanh nghiệp đội thêm hơn 10 tỷ euro mỗi năm, nếu bị buộc phải thay thế linh kiện nhập khẩu bằng sản phẩm nội địa. Dự thảo cũng gắn với mục tiêu xanh của EU, bao gồm các ưu đãi cho “thép xanh” và công nghệ giảm phát thải, hướng tới phục hồi năng lực sản xuất chiến lược. Tuy nhiên, mức độ tham vọng của kế hoạch khiến nội bộ EU vẫn còn chia rẽ. Dự thảo chính thức dự kiến được công bố ngày 10/12.

3/12. Cơ sở AI gây ra khủng hoảng chuỗi cung ứng chip nhớ toàn cầu

Nguồn: Reuters

Theo Reuters, làn sóng đầu tư mạnh vào trí tuệ nhân tạo (AI) trên toàn thế giới đang đẩy ngành chip nhớ vào một cuộc khủng hoảng mới, với nhu cầu tăng vọt vượt xa năng lực

news.tuoitre.vn

cung ứng. Các tập đoàn công nghệ như Microsoft, Google và ByteDance đang đặt lượng lớn đơn hàng bộ nhớ – đặc biệt là HBM khiến giá chip nhớ tăng hơn gấp đôi kể từ đầu năm. Sự thiếu hụt này nhanh chóng lan sang lĩnh vực điện tử tiêu dùng. Một số nhà sản xuất smartphone tại Trung Quốc buộc phải tính đến việc tăng giá 20–30% do chi phí linh kiện tăng mạnh. Các

hãng sản xuất chip nhớ như Samsung và SK Hynix đang ưu tiên HBM vì biên lợi nhuận cao, dẫn đến giảm sản lượng DRAM truyền thống. Thậm chí, một số loại DRAM phổ biến như DDR4 và LPDDR4 đang bị thu hẹp hoặc ngừng cung cấp. Giới phân tích cảnh báo đây không chỉ là khủng hoảng của ngành công nghệ. Chuỗi cung ứng chip thiếu ổn định có thể gây đứt gãy sản xuất, thúc đẩy lạm phát, và ảnh hưởng đến tăng trưởng kinh tế toàn cầu. Một lãnh đạo tư vấn công nghệ nhận định: “Nhu cầu bùng nổ từ AI đang va vào một chuỗi cung ứng không được thiết kế cho áp lực như hiện nay.” Reuters cho biết cuộc khủng hoảng có thể kéo dài đến năm 2027, khi các nhà sản xuất vẫn thận trọng với việc mở rộng công suất vì lo ngại dư thừa trong tương lai.

7/12. Sự cố tại trung tâm dữ liệu khiến CME Group tê liệt hơn 10 giờ do lỗi con người

Nguồn: Bloomberg

www.ft.com

Một sự cố tại trung tâm dữ liệu thuộc sở hữu CyrusOne đã khiến hệ thống giao dịch của CME Group – một trong những sàn phái sinh lớn nhất thế giới – phải ngừng hoạt động hơn 10 giờ hôm 28/11/2025. Theo CyrusOne, nhân viên tại trung tâm dữ liệu ở Aurora, Illinois đã không tuân thủ đúng quy trình xả nước làm mát trước đợt rét, khiến hệ thống làm mát bị đóng băng, dẫn đến quá nhiệt và tắt toàn bộ máy chủ. Do đó, thị trường phái sinh ở nhiều phân khúc – từ cổ phiếu, hàng hoá, trái phiếu đến ngoại hối – bị gián đoạn. Giao dịch toàn cầu bị đình chỉ trong nhiều giờ, khiến nhà đầu tư “bay trong bóng tối” khi không có

giá, dẫn đến rủi ro gia tăng và làm dấy lên lo ngại về tính bền vững của cơ sở hạ tầng tài chính hiện đại. Sau sự cố, CyrusOne đã thông báo khôi phục hoạt động tại trung tâm dữ liệu và đã nâng cấp hệ thống làm mát, bổ sung khả năng dự phòng để tránh lặp lại tình trạng tương tự. Tuy giao dịch sau đó đã dần được nối lại, sự cố vẫn được coi là cảnh báo nghiêm trọng – cho thấy các thị trường tài chính hiện đại phụ thuộc rất lớn vào các trung tâm dữ liệu. Một sai sót kỹ thuật dù nhỏ cũng có thể gây hậu quả toàn cầu.

8/12. Châu Âu quyết tâm siết chặt Big Tech – phạt X 120 triệu euro, bất chấp sức ép từ Mỹ

Nguồn: Reuters

EU vừa áp mức phạt 120 triệu euro đối với mạng xã hội X thuộc sở hữu Elon Musk vì vi phạm quy định về nội dung trực tuyến. Hành động này diễn ra chỉ vài tháng sau khi EU phạt

Google 2,95 tỷ euro vì lạm dụng ưu thế quảng cáo thể hiện quyết tâm mạnh tay của khối trong khuôn khổ hai đạo luật then chốt: Digital Services Act (DSA) và Digital Markets Act (DMA). EU nhấn mạnh, quy định và

www.reuters.com

xử phạt không nhằm vào quốc tịch hay công ty nào cụ thể, mà nhằm bảo vệ thị trường kỹ thuật số công bằng và an toàn. Dù phía Mỹ gồm chính quyền Donald Trump và nhiều quan chức phản đối, đe dọa có thể dùng biện pháp thương mại để trả đũa, EU vẫn khẳng định tính độc lập và quyền chủ quyền luật pháp của mình. Việc phạt X là tín hiệu rõ ràng cho thấy châu Âu sẵn sàng thực thi luật pháp số một cách nghiêm khắc, bất chấp áp lực từ ngoài khu vực đặt ra một mô hình kiểm soát quyền lực Big Tech toàn cầu, đồng thời báo hiệu một kỷ nguyên quy định số mới.

6/12. Chiến lược đầu tư crypto từng sinh lời 2.600% nay lao dốc 86%: Cảnh báo về rủi ro bong bóng tài sản số

Nguồn: Bloomberg

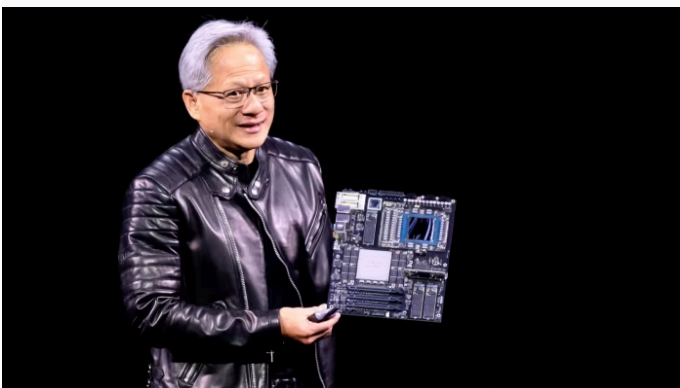
www.ft.com

Theo Bloomberg, một trong những chiến lược đầu tư gây chú ý nhất thị trường tiền mã hóa thời gian qua mô hình các doanh nghiệp niêm yết tích trữ tài sản số như Bitcoin và các token khác để đẩy giá cổ phiếu đã sụp đổ nhanh chóng sau đợt điều chỉnh mạnh của thị trường. Nhiều công ty từng chứng kiến giá cổ phiếu tăng tới 2.600% khi công bố các khoản mua vào tiền số, nay mất tới 86% giá trị. Đà lao dốc này phản ánh mặt trái của mô hình “crypto treasury”: doanh nghiệp phụ thuộc quá mức vào biến động tài sản số

nhưng lại không tạo ra dòng tiền thực, khiến giá trị thị trường gắn chặt với biến động ngắn hạn của crypto. Khi thị trường giảm, nhiều công ty không còn đủ nguồn lực để duy trì thanh khoản, xử lý nợ hoặc đảm bảo lợi ích cổ đông, dẫn đến tâm lý hoảng loạn và bán tháo cổ phiếu. Bloomberg nhận định sự sụp đổ nhanh chóng của chiến lược từng được coi là “miếng mồi sinh lời cao” đã trở thành lời cảnh báo mạnh mẽ: lợi nhuận phi mã của tài sản số có thể lập tức đảo chiều, cuốn theo giá trị doanh nghiệp và niềm tin nhà đầu tư. Trong bối cảnh thị trường crypto biến động lớn và thiếu khung pháp lý ổn định, việc gắn giá trị doanh nghiệp với tài sản số là một rủi ro hệ thống, đòi hỏi đánh giá thận trọng thay vì chạy theo xu hướng.

4/12. Tổng thống Trump ca ngợi CEO Nvidia sau cuộc trao đổi về kiểm soát xuất khẩu chip

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Ngày 3/12/2025, tại Washington D.C., Donald J. Trump đã có cuộc gặp với Giám đốc điều hành Nvidia, Jensen Huang, để thảo luận về chính sách kiểm soát xuất khẩu chip bán dẫn cao cấp, đặc biệt liên quan việc bán chip H200 – một phiên bản ngay sau flagship sang Trung Quốc. Trump đánh giá Huang là người “thông minh” và khẳng định Huang “hiểu rõ” lập trường của chính quyền về vấn đề này. Cuộc gặp diễn ra trong bối cảnh chính quyền đang cân nhắc cho phép Nvidia xuất khẩu H200, đồng thời Quốc hội Mỹ đang xem xét một dự luật yêu cầu ưu tiên bán chip cho thị trường nội địa trước khi xuất sang các nước được liệt

vào “đối tượng rủi ro”. Nvidia trước đó đã phản đối dự luật này, cho rằng nó kìm hãm cạnh tranh toàn cầu của ngành AI. Tại một sự kiện sau đó, Huang công khai bác bỏ lo ngại về việc GPU của Nvidia bị tuần lậu ông nhấn mạnh một card GPU phục vụ data center nặng tới hai tấn, có tới một rưỡi triệu linh kiện, tiêu thụ 200.000 watt, trị giá khoảng 3 triệu USD khiến việc buôn lậu số lượng lớn là bất khả thi. Bản thân Nvidia cũng cảnh báo rằng các quy định rời rạc của các bang tại Mỹ có thể làm chậm tiến độ phát triển AI. Như vậy, có thể thấy Washington đang cân nhắc kỹ lưỡng giữa bảo vệ an ninh quốc gia và không kìm hãm tiến trình phát triển công nghệ bán dẫn một lĩnh vực then chốt trong cuộc đua AI toàn cầu.

3/12. Cơ sở AI kéo nền kinh tế Đài Loan tăng vọt nhưng doanh nghiệp truyền thống lâm nguy

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Đài Loan đang hưởng lợi mạnh từ cơn bùng nổ công nghệ: nhu cầu toàn cầu đối với AI và thiết bị điện tử khiến xuất khẩu của quốc đảo này trong quý

III/2025 bùng nổ, kéo tăng trưởng GDP quý đạt khoảng 8,21%, với xuất khẩu tăng 32% so với cùng kỳ. Những công ty làm chip và linh kiện AI dẫn đầu là TSMC ghi nhận lợi nhuận kỷ lục, khi thế giới đua nhau xây dựng trung tâm dữ liệu và hạ tầng AI. Tuy nhiên, phần lớn các doanh nghiệp thuộc ngành sản xuất truyền thống như linh kiện ô tô, máy móc công nghiệp, đồ nội thất lại đang phải vật lộn với chuỗi cung ứng đứt gãy, chi phí vận hành tăng, đồng nội tệ tăng làm giảm lợi nhuận, áp lực thuế quan từ Mỹ và cạnh tranh giá từ Trung Quốc. Đơn đặt hàng giảm mạnh, một số nhà máy phải cắt giảm nhân sự, nguy cơ phá sản hoặc thu hẹp quy mô gia tăng. Chỉ số chứng khoán của Đài Loan vẫn cao

nhờ ngành công nghệ, nhưng chỉ số phụ giám sát các công ty ngoài lĩnh vực tài chính – điện tử đã giảm hơn 3,5% trong năm nay, phản ánh rõ sự phân hóa sâu sắc giữa “người thắng” AI và “người thua” truyền thống. Giới phân tích cảnh báo rằng, nếu nền kinh tế chỉ dồn sức vào AI và bán dẫn, Đài Loan sẽ đối mặt với nguy cơ “nổ bong bóng” khi nhu cầu toàn cầu giảm, hoặc khi áp lực thương mại và chính trị khiến ngành chip suy yếu. Họ kêu gọi chính phủ nhanh chóng “đa dạng hóa” phát triển robotics, y tế công nghệ cao, năng lượng xanh, đồng thời hỗ trợ tái cấu trúc doanh nghiệp truyền thống để tránh tụt hậu hoàn toàn. Cơ sở AI mang lại cơ hội chưa từng có cho các doanh nghiệp công nghệ Đài Loan nhưng kèm theo đó một lời cảnh báo cho toàn bộ nền kinh tế: phát triển công nghệ nếu không đi kèm với chính sách công bằng và đa dạng hóa ngành nghề, rất dễ tạo ra khoảng cách giàu–nghèo, mất cân bằng ngành, và tiềm ẩn rủi ro lớn khi chu kỳ công nghệ đảo chiều.

8/12. Quốc hội Mỹ yêu cầu Google và Apple gỡ ứng dụng theo dõi nhân viên nhập cư

Nguồn: Reuters

Ủy ban An ninh Nội địa Hạ viện Mỹ đã gửi văn bản tới lãnh đạo Google và Apple, yêu cầu hai tập đoàn công nghệ giải trình và có biện pháp ngăn chặn việc phân phối các ứng dụng

www.reuters.com

cho phép theo dõi nhân viên Cơ quan Thực thi Di trú và Hải quan (ICE) và lực lượng tuần tra biên giới liên bang. Động thái này phản ánh quan ngại ngày càng tăng về việc các ứng dụng số có thể bị lợi dụng để đe dọa an toàn cá nhân của lực lượng thực thi pháp luật. Một trong những ứng dụng bị nêu đích danh là ICEBlock, vốn từng thu hút nhiều người dùng trước khi bị gỡ bỏ. Các

ngại sĩ nhấn mạnh rằng việc theo dõi vị trí và hoạt động của nhân viên liên bang có thể tạo điều kiện cho hành vi quấy rối hoặc gây nguy hiểm, đồng thời khẳng định quyền tự do ngôn luận không thể bị lợi dụng để can thiệp hoặc cản trở hoạt động thi hành luật nhập cư. Google cho biết ứng dụng ICEBlock chưa từng xuất hiện trên Play Store và một số ứng dụng tương tự đã bị xóa vì vi phạm chính sách. Apple cũng xác nhận đã gỡ bỏ ICEBlock khỏi App Store do chứa nội dung gây hại. Ủy ban yêu cầu hai công ty báo cáo chi tiết trước ngày 12/12 về các biện pháp bảo đảm những ứng dụng tương tự không tái xuất hiện. Đây được xem là bước đi cứng rắn của Quốc hội Mỹ nhằm bảo vệ an toàn cho lực lượng thực thi pháp luật trong bối cảnh các công cụ số ngày càng phức tạp và khó kiểm soát.

2/12. Chính quyền Trump rót tới 150 triệu USD vào startup sản xuất laser chip xLight

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Chính phủ Mỹ vừa quyết định đầu tư tối đa 150 triệu USD vào startup công nghệ laser xLight hãng đang phát triển công nghệ laser electron-tự do được xem là then chốt để

nâng cấp máy khắc chip tiên tiến. Theo Bộ Thương mại Mỹ, khoản đầu tư này nhằm thúc đẩy xLight trở thành một nguồn cung trong lĩnh vực thiết bị sản xuất chip cao cấp đặc biệt giúp giảm phụ thuộc vào độc quyền của ASML (Hà Lan) về máy lithography EUV. xLight đang hợp tác với các phòng thí nghiệm quốc gia để phát triển nguyên mẫu laser tiêu hao ít năng lượng hơn,

có thể tích hợp với hệ thống hiện hữu hoặc các máy do đối thủ tương lai phát triển. Bộ trưởng Thương mại Howard Lutnick nhấn mạnh: “Trong thời gian dài, Mỹ để vượt tuyến đầu lithography tiên tiến sang tay người khác. Dưới chính quyền Trump, điều đó sẽ thay đổi.” Bổ sung vào đội ngũ lãnh đạo xLight với vai trò Chủ tịch điều hành là cựu CEO của Intel, Pat Gelsinger, gia tăng kỳ vọng rằng công nghệ mới có thể giúp Mỹ “bắt kịp” chuỗi sản xuất chip cao cấp toàn cầu. Động thái nêu bật quyết tâm của Washington: không chỉ bảo vệ chuỗi cung ứng chip nội địa, mà còn đặt cược vào đổi mới công nghệ cốt lõi một phần thiết yếu trong cuộc cạnh tranh địa-công nghệ giữa Mỹ, Trung Quốc và các cường quốc chip khác.

5/12. Macron kêu gọi doanh nghiệp Trung Quốc đầu tư vào Pháp nhằm thu hẹp khoảng cách công nghệ

Nguồn: SCMP

Trong chuyến thăm Bắc Kinh hôm 4/12/2025, Emmanuel Macron đã kêu gọi các tập đoàn Trung Quốc đầu tư vào Pháp, chuyển giao công nghệ cũng như kỹ thuật trong các lĩnh vực then chốt như pin, xe điện (EV) và năng lượng mặt trời, nhằm giúp châu Âu thu hẹp “khoảng cách công nghệ” ngày càng rộng với Trung Quốc. Macron nhấn mạnh Paris muốn “đón nhận nhiều hơn các khoản đầu tư Trung Quốc thông qua các dự án và chiến lược tái công nghiệp hóa” một phần của nỗ lực phá vỡ vòng luẩn quẩn: nhập khẩu rẻ xuất khẩu công nghệ cao. Theo số liệu hải quan Trung Quốc năm ngoái, 8 trong số 10 nhóm xuất khẩu hàng đầu sang Pháp (theo giá trị) là

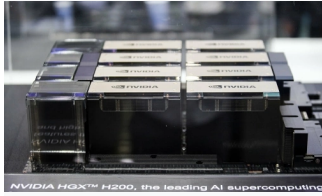

apnews.com

hàng công nghệ cao: pin EV, máy tính xách tay, tấm năng lượng mặt trời, linh kiện tuabin ... Trong khi đó, xuất khẩu từ Pháp sang Trung Quốc chủ yếu là động cơ máy bay, dược phẩm, máy bay và các mặt hàng thời trang, tiêu dùng giá trị cao cho thấy một “xu hướng đảo chiều” so với hai thập kỷ trước. Phát biểu của Macron nhấn mạnh rằng châu Âu, đặc biệt là Pháp không còn muốn là “khách hàng” thụ động của công nghệ nước ngoài, mà mong muốn trở thành chủ thể năng động: thu hút đầu tư, tiếp nhận sáng tạo, và tạo dựng lại năng lực sản xuất chiến lược. Nhưng lời mời gọi này cũng chứa đựng thách thức lớn: liệu các doanh nghiệp Trung Quốc có sẵn sàng chuyển giao công nghệ và sản xuất tại châu Âu, khi mà chuỗi cung ứng toàn cầu, lợi ích kinh tế và cả cạnh tranh địa chính trị đang phức tạp hơn bao giờ hết?

5/12. Một nhóm thượng nghị sĩ Mỹ đề xuất dự luật ngăn nới lỏng kiểm soát xuất khẩu chip AI sang Trung Quốc

Nguồn: Reuters

vnexpress.net

Một nhóm lưỡng đảng tại Thượng viện Mỹ bao gồm các nghị sĩ như Tom Cotton (Cộng hòa) và Chris Coons (Dân chủ) ngày 4/12/2025 đã giới

thiệu dự luật có tên tạm gọi là SAFE CHIPS Act, nhằm ngăn chính quyền Donald Trump nới lỏng hạn chế xuất khẩu chip AI cao cấp sang Trung Quốc, Nga, Iran và Triều Tiên trong ít nhất 30 tháng. Cụ thể, dự luật yêu cầu Bộ Thương mại Mỹ từ chối mọi đơn xin cấp phép xuất khẩu chip AI tiên tiến vượt cấp độ hiện được phép tới những quốc gia này. Sau thời hạn 30 tháng, bất kỳ thay đổi nào cũng phải được báo cáo cho Quốc hội ít

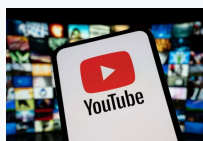
nhất một tháng trước khi có hiệu lực. Dự luật xuất hiện trong bối cảnh chính quyền Trump đang cân nhắc cho phép tập đoàn Nvidia xuất khẩu chip H200 sang Trung Quốc một động thái đã khiến nhiều nghị sĩ lo ngại về an ninh quốc gia. Theo các tác giả dự luật, việc ngăn Trung Quốc tiếp cận chip AI tiên tiến là “cốt yếu cho an ninh quốc gia Mỹ.” Việc này cho thấy dù nằm trong đảng cầm quyền, một số nghị sĩ sẵn sàng ngăn Washington nới lỏng kiểm soát – phản ánh quan ngại ngày càng lớn về nguy cơ Trung Quốc dùng chip AI để tăng cường khả năng quốc phòng và tình báo. Dự thảo sẽ trở thành điểm nóng trong cuộc tranh luận công nghệ-an ninh tại Washington nơi lợi ích kinh tế, đổi mới AI phải đấu với nhu cầu bảo vệ quyền lực công nghệ và an ninh quốc gia.

4/12. Australia: lệnh cấm dùng mạng xã hội cho thiếu niên có thể dẫn đầu làn sóng toàn cầu

Nguồn: Reuters

Theo Reuters, cơ quan quản lý internet Australia khẳng định luật cấm

người dùng dưới 16 tuổi truy cập một loạt mạng xã hội có thể trở thành “domino đầu tiên” cho xu hướng toàn cầu siết chặt Big Tech. Luật này sẽ có hiệu lực từ 10/12/2025, và từ 4/12 Meta (Facebook, Instagram, Threads) đã bắt đầu khóa hàng trăm tài khoản thanh thiếu niên ở Úc để tuân thủ quy định. Theo quy định,

www.bbc.com

các mạng xã hội lớn như Facebook, Instagram, YouTube, TikTok, Snapchat, X... bị yêu cầu “ngăn chặn mọi tài khoản của người dùng dưới 16 tuổi”, nếu vi phạm có thể bị phạt tới 49,5 triệu AUD (~32,5 triệu USD). Một số công ty như YouTube tuy bày tỏ lo ngại nhưng đã xác nhận sẽ tuân thủ luật. Trong khi đó, một nhóm thanh thiếu niên cùng tổ chức dân quyền số tại Australia đã đệ đơn lên Tòa án Tối cao, cho rằng lệnh cấm vi phạm quyền tự do ngôn luận, đang chờ xét xử. Chính phủ Australia thông qua Bộ trưởng Truyền thông tuyên bố quyết tâm

bảo vệ trẻ em trước áp lực từ nội dung độc hại, cờ bạc, đánh bạc, bạo lực và các nguy cơ sức khỏe tinh thần. Việc Australia tiên phong thực thi lệnh cấm này đang thu hút sự chú ý toàn cầu. Nhiều chuyên gia cảnh báo: nếu mô hình được sao chép rộng, các nền tảng quốc tế sẽ phải thay đổi cơ cấu người dùng và chính sách, còn thanh thiếu niên nhiều quốc gia sẽ đối mặt với hạn chế truy cập, đặt ra câu hỏi về quyền riêng tư, tự do ngôn luận và quyền tiếp cận thông tin trong thế hệ kỹ thuật số mới..

3/12. Các công ty AI lớn bị cảnh báo: “An toàn” còn thua xa tiêu chuẩn toàn cầu

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Theo báo cáo mới nhất của FLI công bố ngày 3/12/2025, các công ty hàng đầu trong lĩnh vực trí tuệ nhân tạo như OpenAI, Anthropic, Meta và xAI đang “rất thiếu sót” trong

việc triển khai các biện pháp an toàn phù hợp với các tiêu chuẩn toàn cầu đang định hình. Một hội đồng độc lập gồm các chuyên gia an toàn AI đánh giá rằng, dù các công ty này đang chạy đua phát triển hệ thống AI mạnh hơn, thậm chí nhằm hướng tới siêu trí tuệ “không một doanh nghiệp nào có chiến lược đáng tin cậy để kiểm soát các hệ thống siêu thông minh đó”. Báo cáo nhấn mạnh tình trạng quy định lỏng lẻo ở Mỹ, nơi các

công ty AI theo dự án có thể còn được quản lý lỏng lẻo hơn cả một nhà hàng. Theo giáo sư Max Tegmark, Chủ tịch của FLI thực trạng này là một lời cảnh báo nghiêm trọng trong bối cảnh nhiều vụ việc tiêu cực liên quan AI, như tự sát hoặc tự làm hại bản thân sau khi tương tác với chatbot, đã được ghi nhận. Dù có một số doanh nghiệp nỗ lực công khai nghiên cứu an toàn hoặc minh bạch phần nào hoạt động, phần lớn vẫn thất bại trong kế hoạch quản trị rủi ro dài hạn đặc biệt đối với những mối nguy hiểm mang tính “tồn vong” nếu AI đạt trình độ siêu thông minh. Kết luận của FLI là lời thức tỉnh: ngành AI toàn cầu đang chứng kiến đầu tư hàng trăm tỷ USD cần quy định nghiêm ngặt, minh bạch và có trách nhiệm, nếu không muốn tiến nhanh tới “siêu trí tuệ” mà không có giám sát, đồng nghĩa với việc mở ra hiểm họa khó lường cho xã hội loài người.

2/12. Australia công bố “Lộ trình AI quốc gia” – thúc đẩy đổi mới, tránh siết chặt quy định

Nguồn: Reuters

Australia vừa công bố “Lộ trình AI quốc gia” với mục tiêu thúc đẩy ứng dụng trí tuệ nhân tạo rộng khắp trong nền kinh tế, song từ chối áp đặt các quy định mới mang tính nghiêm

news.tuoitre.vn

ngặt. Chính phủ do đảng Lao động lãnh đạo cho biết sẽ dựa vào khung pháp lý hiện có để kiểm soát những rủi ro phát sinh, thay vì xây dựng luật riêng cho AI. Theo kế hoạch, chính phủ sẽ ưu tiên thu hút đầu tư vào các trung tâm dữ liệu, nâng cao kỹ năng về AI cho lực lượng lao động, bảo vệ việc làm và đảm bảo an toàn cộng đồng khi công nghệ AI ngày càng thâm nhập sâu vào

đời sống. Một học viện an toàn AI dự kiến được thành lập vào năm 2026 nhằm giám sát các rủi ro mới. Bộ trưởng Công nghiệp Tim Ayres khẳng định lộ trình hướng tới cân bằng giữa đổi mới và kiểm soát rủi ro, giúp người dân Australia được hưởng lợi từ công nghệ mà không đánh đổi an toàn. Tuy nhiên, một số chuyên gia trong nước cảnh báo rằng kế hoạch còn thiếu những đảm bảo về trách nhiệm, quyền kiểm soát, bền vững và giám sát dân chủ, điều có thể làm giảm lòng tin của xã hội vào hệ thống AI mà chính phủ đang xây dựng. Với bước đi này, Úc lựa chọn mô hình phát triển AI “linh hoạt – theo dõi – lạng lẹ”, khác biệt với xu hướng lập pháp cứng rắn mà nhiều khu vực như châu Âu đang theo đuổi.

8/12. Hà Nội phê duyệt đề án thành lập Sàn Giao dịch công nghệ, hướng tới vị thế dẫn đầu khu vực

Nguồn: vneconomy

UBND TP. Hà Nội đã ban hành Quyết định 6006/QĐ-UBND phê duyệt Đề án thành lập Sàn Giao dịch công nghệ Hà Nội, nhằm xây dựng một hạ tầng chuyên nghiệp phục vụ định giá, môi giới và chuyển giao công nghệ, cũng như thương mại hóa kết quả nghiên cứu khoa học. Sàn sẽ vận hành trên nền tảng số hiện đại, ứng dụng trí tuệ nhân tạo, blockchain và dữ liệu lớn. Theo mục tiêu đến năm 2030, Sàn Giao dịch công nghệ Hà Nội sẽ niêm yết tối thiểu 30.000 sản phẩm

công nghệ từ khoảng 5.000 nhà cung cấp; thực hiện ít nhất 10.000 kết nối cung - cầu và 1.000 thương vụ chuyển giao công nghệ với tổng giá trị ước đạt 500 tỷ đồng. Đồng thời, Hà Nội đặt mục tiêu thu hút tối thiểu 20 quỹ đầu tư công nghệ, hợp tác với 100 viện trường, 500 doanh nghiệp và liên thông với 10 nền tảng công nghệ trong khu vực và quốc tế. Dự kiến, Sàn đóng góp khoảng 5% tổng giá trị giao dịch công nghệ của cả nước, tạo khoảng 2.000 việc làm trực tiếp và gián tiếp,

đồng thời hỗ trợ hình thành 100 doanh nghiệp khoa học - công nghệ mới. Với phạm vi hoạt động mở rộng ra toàn quốc và tập trung vào các lĩnh vực mũi nhọn như vi mạch bán dẫn, AI - dữ liệu lớn, vật liệu mới, công nghệ sinh học và nông nghiệp công nghệ cao, Sàn Giao dịch công nghệ Hà Nội được kỳ vọng trở thành động lực thúc đẩy thị trường công nghệ, góp phần nâng cao năng lực đổi mới sáng tạo quốc gia.

3/12. Việt Nam sẽ có Trung tâm siêu tính toán AI quốc gia

Nguồn: vnexpress

Trong bối cảnh công nghệ AI trở thành hạ tầng thiết yếu như điện, viễn thông hay Internet, lãnh đạo Bộ Khoa học và Công nghệ xác định việc xây dựng

vnexpress.net

Trung tâm siêu tính toán AI quốc gia là một phần cốt lõi nhằm hiện thực hóa chiến lược “hạ tầng trí tuệ Việt Nam”. Trung tâm được thiết kế để cung cấp năng lực tính toán cao, phục vụ huấn luyện mô hình AI quy mô lớn, phát triển dữ liệu mở và hỗ trợ doanh nghiệp, cơ quan quản lý, nghiên cứu qua đó thúc đẩy sản xuất các giải pháp “AI Make in Vietnam”, bao gồm mô hình ngôn ngữ tiếng Việt, hệ thống trợ lý ảo, ứng dụng AI trong

chính phủ, y tế, giáo dục, công nghiệp... Đây cũng là tiền đề để Việt Nam cập nhật Chiến lược AI quốc gia và xây dựng khung pháp lý về AI giúp đảm bảo phát triển công nghệ an toàn, minh bạch và phù hợp với điều kiện nội địa. Tuyên ngôn AI Việt Nam là: “Nhân văn - Mở - An toàn - Tự chủ - Hợp tác - Bao trùm - Bền vững”, Việt Nam định hướng AI không chỉ phục vụ đổi mới sản xuất, mà còn góp phần nâng cao chất lượng quản lý xã hội và quyền số. Việc xây dựng hạ tầng siêu tính toán được nhìn nhận như bước đột phá để thu hẹp khoảng cách công nghệ với các quốc gia phát triển, hỗ trợ phát triển doanh nghiệp AI trong nước, đồng thời tăng cường khả năng làm chủ công nghệ lõi - giúp Việt Nam vươn lên trong làn sóng AI toàn cầu.

7/12. Chính sách mới về hỗ trợ nghiên cứu và bồi dưỡng nhà khoa học trẻ tài năng

Nguồn: vneconomy

tuoitre.vn

Bộ Khoa học và Công nghệ vừa ban hành Thông tư 43/2025/TT-BKHCN, nhằm cụ thể hóa Luật Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo, đồng thời thiết lập khung chính sách hỗ trợ phát triển năng lực nghiên cứu cho đội ngũ nhà khoa học trong nước, đặc biệt là nhà khoa học trẻ và kỹ sư trẻ tài năng. Thông tư quy định rõ điều kiện, tiêu chí và phạm vi được hỗ trợ, bao gồm thực tập, nghiên cứu ngắn hạn ở nước ngoài; nghiên cứu sau tiến sĩ; bồi dưỡng nâng cao năng lực; hỗ trợ sáng kiến, nghiên cứu ứng dụng và truyền thông khoa học. Các nguồn hỗ trợ được cung cấp thông qua Quỹ Phát triển khoa học và công nghệ quốc gia cùng các quỹ của bộ, ngành và địa phương, với các hoạt động như tổ chức hội thảo khoa học, phát triển

tạp chí, hỗ trợ kết quả nghiên cứu có tiềm năng ứng dụng và nâng cao chất lượng công bố quốc tế. Nhà khoa học trẻ đáp ứng chuẩn đầu vào, gồm có luận án tiến sĩ, bài báo quốc tế hoặc thành tích nghiên cứu nổi bật sẽ được ưu tiên tiếp cận kinh phí nghiên cứu, tham dự hội thảo quốc tế, thực tập – nghiên cứu ở nước ngoài và các hỗ trợ phát triển nghề nghiệp khác. Việc ban hành Thông tư 43/2025 khẳng định quyết tâm của Việt Nam trong xây dựng môi trường thuận lợi để phát hiện, bồi dưỡng và trọng dụng nhân tài khoa học công nghệ, góp phần nâng cao năng lực đổi mới sáng tạo và thúc đẩy phát triển kinh tế – xã hội, quốc phòng – an ninh.

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ